

PRIROČNIK ZA
NOVINARSKO
POROČANJE
O MANJŠINSKIH
SKUPINAH

SPLOŠNI NASVETI ZA POROČANJE O DRUGAČNOSTI¹

Ko pišete o etnični, družbeni, verski ali kakšni drugi manjšini, morate nujno intervjuvati njene predstavnike in vključiti v prispevek njihova stališča. Drugače niso »subjekti« članka, temveč njegovi »objekti«. Noben članek ne bi smel kritizirati cele skupine ljudi, ne da bi njenim članom ponudil priložnost, da predstavijo svoja mnenja in da odgovorijo na obtožbe.

Previdno uporabljajte besede in izraze. Besede imajo tako zdravilno kot rušilno moč. Nepredvidna raba jezika lahko povečuje etnično in družbeno napetost, četudi nehote. Upoštevajte, kakšno ime imajo najraje pripadniki manjšine, in sicer v jeziku, v katerem pišete. Albanci si v svojem jeziku pravijo Šiptarji, v slovanskih jezikih pa je ta beseda poniževalna.

Ko zbirate material, se zavedajte svojih mnenjskih nagibov ali predsodkov. Seveda imate mnenja, toda med drugim mora novinar pretresati svoje in družbene vnaprej izoblikovane predstave. Mnoga prepričanja družbenih skupin o drugih skupinah ne temeljijo na dejstvih, temveč na stereotipih, čeprav slednji pogosto vsebujejo element resnice. Tako so nekateri geji ženstveni (podobno kot nekateri heteroseksualni moški), a večina jih ni.

Previdno uporabljajte fraze, kakršni sta »kot je splošno znano« in »očitno je, da«. Novinarji ponavadi tako uvajajo svoje predsodke ali predsodke svoje družbene skupine. Tisto, kar je »splošno znano«, je enako verjetno napačno ali podkrepljeno s predsodki, kakor z razumevanjem dejstev določenega položaja.

Največ konfliktov med družbenimi skupinami je zapletenih. Ponavadi imata obe strani upravičene pritožbe in stališča, novinarjeva naloga pa je, da jih predstavi pošteno in pravilno. Potrudite se, da zapletenih družbenih vprašanj ne boste predstavljali črno-belo.

Vključevanje ljudi z različnim ozadjem ni pomembno zgolj zaradi poštenosti in uravnoteženosti, temveč tudi s poslovne plati. Mnogi mediji si s tem, da predstavljajo samo stališča ene skupine, manjšajo krog potencialnega občinstva. Če bi začeli poročati tudi o drugih skupnostih, bi si hkrati razširili občinstvo.

Dogodke, o katerih poročate, morate postaviti v kontekst. Etnična, verska in druga družbena trenja se ne pojavijo sama od sebe. Navadno imajo konflikti dolgo zgodovino in vpletene strani si zelo različno razlagajo preteklost. Če hočete material pošteno predstaviti, morate razumeti, kaj se je zgodilo prej. Potem se morate odločiti, koliko preteklosti je treba vključiti v prispevek, da bodo bralci razumeli poanto.

O snovi pišite na nenavadne načine. Preživite dan z brezdomecem, z lezbijko ali z beguncem, da boste razumeli, kakšno je v resnici njihovo življenje. Na kaj upajo in česa se bojijo? Se skladajo z vašimi stereotipi ali ne? Če družbeni skupini ni pogodu, da se njene pripadnike označuje s kakšno določeno besedo, raziščite

¹ Nasvete za medijsko poročanje o drugačnosti povzemamo iz knjige Reporting Diversity Manual, urednika Davida Tullerja, ki ga je leta 2002 izdal londonski Media Diversity Institute.

zgodovino te besede. Kakšne asociacije in zamisli zbuja? Zakaj ljudem ni všeč? Zakaj jo pripadniki drugih skupin še naprej uporabljajo?

Gojite stike z viri iz drugih skupnosti. Poiščite ljudi, ki vas bodo pripravljene obveščati, o čem razmišljajo pripadniki njihovih družbenih skupin, o čem se pogovarjajo in kaj jih skrbi. Povežite se z nevladnimi organizacijami, ki zastopajo te skupnosti, in jih povprašajte, o katerih plateg njihovih življenj nihče ne poroča. Prosite jih, naj vas sproti obveščajo o političnih, socialnih, ekonomskih in drugih dogajanjih, za katera sicer ne bi izvedeli.

Bodite skeptični. Preverjajte, ali je tisto, kar so vam povedali, res. Ne smete takoj verjeti vsega, kar slišite, ne glede na to, ali govorite s pripadnikom svoje ali kakšne druge skupnosti. Zapomnite si, da ima vsak sogovornik svoja stališča in interese. Sicer jih morate upoštevati, vendar jih primerjajte s tistim, kar slišite od koga drugega, in s svojimi opažanji.

Etničnih in drugih manjšin ne obravnavajte, kot da so monolitne tvorbe. Čeprav se na zunaj lahko zdi, da imajo vsi pripadniki skupnosti enaka stališča, ni življenje nikoli tako preprosto. Kadar ima ena skupina drugo za trdno entiteto, lahko to močno poostri napetosti, saj tako videnje zbuja občutek, da se je drugih treba bati. Pogovorite se s čim več ljudmi iz drugih družbenih skupin in karseda barvito in jasno predstavite razpon mnenj.

Marsikdo ima močne negativne občutke o drugačnih družbenih skupinah. Če se nekateri oblastniki, politiki, kleriki in drugi izražajo o manjšinah z žaljivimi pojmi in izrazi, to ne pomeni, da morate njihovo žaljivo govorjenje vključiti v svoj novinarski material. Če je potrebno, izrečeno parafrazirajte. Če se odločite za dobesedni citat, pa morate omeniti, da se zdi pripadnikom manjšine, o kateri teče beseda, tak jezik žaljiv in hujskaški.

NASVETI ZA INTERVJUVANJE LJUDI IZ DRUGIH SKUPIN

Bodite pozorni in obzirni. Naj vam bo jasno, da se ljudje, ki so drugačni od vas, morda bojijo pogovorov z novinarji, čeprav tega ne počnejo prvič. Pomagajte jim, da se sprostijo. Začnite z navadnim klepetom – povprašajte jih o njihovih družinah, o delu, konjičkih in tako naprej. Tako se bodo počutili nekoliko udobneje. Pokazali jim boste, da jih nimate samo za pripadnike manjšin, da se zavedate, da imajo njihova življenja tudi druge plati.

Poskrbite, da boste razumeli, pod kakšnimi pogoji pristajajo na intervju. Vprašajte jih, ali nimajo nič proti navedbi svojega imena. Morda bi imeli raje, da navedete samo ime, priimek pa izpustite, ali da izpustite ime njihovega domačega kraja oz. kak drug podatek, po katerem bi jih bilo mogoče prepoznati. Ugodite njihovim prošnjam in jih ne poskušajte prepričati v nasprotno.

Če si lahko izberete kraj intervjuja, se odločite za tak kraj, kjer jim bo udobno. Pogosto je ljudi najboljše intervjuvati v njihovem okolju – na primer v stanovanju ali v pisarni –, saj so tu najbolj sproščeni. Tako boste tudi lažje razumeli njihova stališča, saj se boste z njimi srečali v domačem okolju. Morda vam bodo zaupali kaj, česar vam v formalnejših ali nevsakdanjih okoliščinah ne bi.

Zgodbo naj vam povedo po svoje. Tudi če začnejo s čim, kar se je zgodilo pred petimi ali desetimi leti, jih poslušajte, čeprav se vam ne zdi, da se pripoved neposredno nanaša na tisto, kar bi radi vedeli. Poskušajte si vzeti dovolj časa, da vam jih ne bo treba priganjati, naj preidejo na bistvo. Ljudje se pogosto lažje pogovarjajo o čem, kar jim leži na srcu, če se lahko razgovorijo.

Vnaprej si pripravite seznam vprašanj, vendar ga imejte zgolj za splošno vodilo, ne za nekaj, česar se je treba strogo držati. Ko sprašujete, morate odgovore pozorno poslušati, zato da boste odprti za druge pristope. Bodite prilagodljivi. Če se boste preveč trdno držali svojih predstav, o čem bi moral govoriti intervju, boste morda preslišali kako pomembno podrobnost problema, ki se je prej niste zavedali.

Ne glede na to, kako drugačni so, jim ne pridigajte, kako bi morali živeti. Če boste začeli z obsojanjem, bodo to verjetno takoj začutili. Potem se bodo neradi pogovarjali z vami in vam ne bodo zaupali, da boste pazljivo uporabili dobljene informacije. Svoj položaj razumejo mnogo bolje od vas – prav zato jih intervjuvate.

Poskusite si priznati vse pristranskosti in predsodke, ki jih čutite do manjšine, ki ji pripadajo – in jih poskusite postaviti na stran vsaj za čas, ko opravljate intervju in pripravljate članek. Če imate stereotipna stališča do ljudi, o katerih pišete, pa se jih ne zavedate, se bo ta pristranskost kazala tako v vprašanih kot v pisanju.

Zapomnite si, da so vaši viri strokovnjaki. To niso samo zdravniki in znanstveniki. Vaši viri so strokovnjaki na področju svojih življenj. Ne predpostavljajte, da že veste, kaj vam bodo povedali, ker sicer ne boste odprti za presenečenja. Hočete, da vam opišejo svoja življenja in izkušnje – in vaše delo je, da slišano posredujete občinstvu.

Na koncu pogovora jih vprašajte, ali poznajo še koga, ki bi morda pristal na intervju. To je lahko pomembna metoda odkrivanja novih virov za ta ali kak prihodnji članek. Če boste opravili intervju senzibilno, je večja verjetnost, da se jim bo zdelo, da vas lahko napotijo še h komu drugemu.

Predvsem pa pazite, kako boste uporabili informacije. Če nekdo privoli v pogovor z vami, vam s tem stori veliko uslugo. O tem človeku pišite previdno in sočutno. Člane svojega občinstva lahko kaj hitro preplašite, če o ljudeh iz drugačnih okolij poročate v stereotipiziranem, hujskaškem in poniževalnem jeziku ali če uporabljate nepreverjene informacije in drug pristranski material. Vaša naloga je, da občinstvu pomagate razumeti druge ljudi in sočustvovati z njimi, ne pa da mu privzgamate strah pred njimi.

POROČANJE O ETNIČNIH MANJŠINAH

Nikoli ne napišite članka, ne da bi intervjuvali več ljudi z različnimi mnenji. Material, ki temelji zgolj na enem stališču, je že sam po sebi pristranski. Če vaši viri kritizirajo celotno etnično skupino, morate predstavnikom te skupine ponuditi priložnost, da se odzovejo na obtožbe. V nasprotnem primeru postane novinar trobilno ene od sprtih strani.

Bodite previdni, kakšne besede in izraze uporabljate. Izogibajte se poniževalnih izrazov, s kakršnimi se ponavadi označuje ljudi iz drugih etničnih skupin. Če citirate ljudi, ki uporabljajo takšne izraze, premislite, ali bi jih morda parafrazirali. To področje zna biti občutljivo, saj so nekatere besede lahko žaljive v enem jeziku, v drugem pa ne. Kot novinar morate poznati njihove pomenske odtenke. Če niste prepričani, ali je izraz poniževalen ali ne, vprašajte ljudi, o katerih teče beseda, kako se počutijo ob njem.

Pridobivajte si vire v drugih etničnih skupnostih. Pokličite nevladne organizacije, ki zastopajo njihove interese, in jih prosite, naj se sestanejo z vami. Povprašajte jih, kaj jih skrbi, na kaj upajo, kakšna so njihova izročila ter strahovi. Preživljajte čas v kulturnih in družbenih ustanovah, kjer se zbirajo – v družabnih centrih, šolah, gledališčih itd. – in se pogovorite s čim večjim številom ljudi. Njihova stališča boste najboljše razumeli, če se boste vživeli v njihovo življenjsko okolje, četudi vam bo najprej morda neprijetno.

Zazrite se vase in poskušajte dognati, kakšne predsodke gojite. Vsi imamo zavedne ali nezavedne vnaprej izdelane predstave o pripadnikih drugih etničnih skupin. To je popolnoma razumljivo, a poročanje je najučinkovitejše in najtočnejše, če se poročevalec zaveda svoje pristranskosti in ji ne podleže. Zgolj tako bo lahko prisluhnil, kaj mu ljudje dopovedujejo o svojih življenjih in občutkih.

Ko poročate o etničnih konfliktih, pazite, da boste dogodke in okoliščine postavljali v kontekst. Ne osredotočajte se zgolj na to, kdo je včeraj koga napadel. Nič se ne zgodi samo od sebe. Kadar izbruhnejo etnična nesoglasja in konflikti, novinarji pogosto obravnavajo incidente, kot da bi se primerili v vakuumu. A ponavadi si vsaka stran po svoje razlaga, kako je prišlo do trenutnega položaja. Če hočete pošteno predstaviti material, morate razumeti to zgodovino in vključiti dovolj ozadja, da bo občinstvo razumelo vse plati dogajanja.

Pogovorite se z ljudmi z obeh strani, in sicer tudi s tistimi, ki se ne izdajajo za voditelje. Navadni moški, ženske in otroci imajo pogosto občutno različne poglede na dogajanje kot tisti, ki govorijo v imenu cele skupine. Kaj v resnici hočejo? Vprašajte jih, ali se jim zdijo strategije, ki jih imajo, res najučinkovitejši načini za doseganje njihovih ciljev.

Ne osredotočajte se zgolj na najvidnejše posledice etničnih spopadov, temveč tudi na manj očitne. Kakšne dolgotrajne psihološke travme se pojavljajo? Kako konflikt vpliva na družbene in gospodarske sfere? Kako bo današnje dogajanje vplivalo na prihodnost?

Ko poročate z obeh strani, poskušajte dognati, kje so skupne točke, in opozarjajte nanje. Enostavno je najti ljudi, ki hočejo demonizirati tiste iz drugih etničnih skupin. Poročevalci, ki kopljejo nekoliko globlje in zastavljajo pronicljiva vprašanja, pa včasih odkrijejo, da se cilji, ki jih razglašajo sprte strani, ne razlikujejo tako močno, kot bi kdo utegnili misliti.

Osredotočajte se na čustva ljudi, ki ne sodelujejo v etničnih spopadih, ne samo na dejanske dogodke. Navsezadnje smo vsi ljudje in pripadniki družbenih skupin pogosto laže sočustvujejo s strahovi in bolečino civilistov z nasprotne strani kot pa s hujskaškimi ali agresivnimi izjavami generalov in politikov. Večina ljudi lahko sočustvuje s smrtjo starša ali otroka, z izgubo doma ali upanja.

Ne predpostavljajte, da ima vsaka stran monolitne predstave o resničnosti in da vsi razmišljajo enako. V vsaki skupnosti živijo ljudje, ki se ne strinjajo z večinskim stališčem. Nekateri se bojijo izražati svoja mnenja, saj jih je strah povračilnih ukrepov s strani sosedov, politikov in drugih. A zavedajte se, da tudi v navidez enotnih skupnostih obstajajo skupine oporečnikov – poiščite jih in predstavite njihova stališča.

Dogodke popisujte točno in navajajte vire informacij. Ne zanašajte se na hujskaške pridevnike, kakršni so »brutalno«, »nečloveško« in »barbarsko«. Novinarji se pogosto zatekajo k takšnim izrazom, če hočejo demonizirati eno stran. Tako namerno ali nenamerno spodbujajo nasprotno stran, naj nadaljuje krog nasilja. S takim početjem dosegajo cilje in razširjajo poglede ene same strani.

Zapomnite si, da morate biti skeptični. Udeležencem konflikta ne dovolite, da bi vas izkoriščali ali manipulirali z vami. Vsak podatek kar najtemeljiteje preverite. Če se ne morete prepričati, ali je informacija pravilna, je ne vključite ali pa jo pripišite viru in je ne označujte za resnico. Ko ocenjujete slišano, upoštevajte, kako zanesljiv je bil vir v preteklosti. Svoje obveščevalce in njihove vzgibe kar najpodrobneje predstavite občinstvu, da bo lahko samo presodilo o njihovi zanesljivosti.

Ne zmenite se za pozive oblastnikov in drugih, češ da morate izkazovati zadostno mero »zvestobe« ali »etnične solidarnosti«. Vaša naloga ni perpetuiranje rasiističnih stereotipov, navijanje za katero od strani ali razširjanje nepotrjenih govoric, ki bi lahko izzvale skrajna dejanja. Zvestobo in solidarnost prisegate občinstvu. Temu morate streči s kar najpodrobnejšimi in najtočnejšimi informacijami.

ŠTUDIJA PRIMERA

Dogodki, ki jih opisuje naslednji članek, so izjemno nejasni. Zmedo povzroča zanašanje na stereotype, ki predstavljajo Rome kot tatinske in maščevalne ljudi. Očitno se ni nihče pogovoril z vpletenimi Romi. Podano ni niti ozadje opisane situacije, na primer že obstoječe etnične napetosti ali morebitna agresivna dejanja nasprotne strani.

CIGANI S SEKIRAMI NAPADLI POLICISTE

V torek zvečer so v gozdovih v okolici Botevgrada izbruhnili množični spopadi, podobni revoluciji.

Med 50 in 60 s sekirami oboroženih Ciganov je ob 20.30 napadlo gozdarske paznike in policiste, ko so izvedeli, da slednji lovijo in zapirajo njihove prijatelje in sorodnike zaradi nezakonite sečnje in kraje dreves.

Ko so se na prizorišču pojavili policisti, so romske moške poskušali pregnati s streljanjem v zrak. Ti se pri svojem početju niso dali motiti. Še več; pred očmi policistov so začeli luknjati gume policijskih avtomobilov.

Gozdarsko osebje je zajela panika. Vseh 26 uslužbenecv je podalo odstopne izjave. Pravijo, da jih je strah romskega maščevanja.

24 UR, SOFIJA, 29. AVGUSTA 2002

KAJ JE V ČLANKU NAROBE?

Naslov v hipu pričara zastrašujočo sliko romskih moških, ki dirjajo naokrog s sekirami v rokah in brez povoda napadajo policiste. Resnica je nedvomno mnogo bolj zapletena.

Primerjava dogodka z revolucijo je skrajno hujskaška, saj je bilo vanj vpletenih zgolj nekaj ducatov, ne pa stotin ali tisočev Romov. Namen takšne fraze je širjenje strahu, ne pa obveščanje bralcev, kaj se je v resnici zgodilo.

So imeli vsi sekire? Članek namiguje, da so jih imeli. Če je bilo res tako, bi po pravici domnevali, da je bil kak predstavnik oblasti ubit ali vsaj resneje poškodovan. Glede na to, da novinar ne omenja poškodb, incident morda sploh ni bil tako resen. Tudi vzgibi za dejanja Romov niso pojasnjeni. Koga vse so aretirali? Kaj natanko so zagrešili aretiranci? Kateri zakon so prekršili? Kam so jih odpeljali? Kje so jih pridržali? Kako so ostali Romi ugotovili, kaj se dogaja?

Ali to pomeni, da niso napadli predstavnikov oblasti, temveč zgolj njihove avtomobile? So policisti mirno gledali, kako jim luknjajo gume? Kako se je incident končal?

To je morda res, vendar se zdi, da novinar poenostavlja zapleten položaj. Je odstopne izjave res podalo vseh 26 uslužbencev? Je novinar od vsakega posebej izvedel, da je podal izjavo iz strahu pred romskim maščevanjem, ali gre za domneve na podlagi informacij iz druge roke, ki bi jih bilo treba pripisati določenemu viru? Je grožnja res obstajala ali je njihov strah temeljil na stereotipih o Romih? Zakaj ni novinar prosil uslužbencev in Romov za komentar? Brez slednjega ima zgodba preveč lukenj, da bi mogla veljati za verodostojen popis dogodkov.

POROČANJE O BEGUNCIH

Novinarji lahko odigrate pomembno vlogo, in sicer tako, da napetosti ob prihodu in življenju beguncev v vaši državi blažite, ne pa zaostrujete. Pri tem si lahko pomagate z naslednjimi napotki:

Ocenite, kako je vaš medij poročal o begunski problematiki. Tako boste odkrili morebitne luknje v poročanju. Se begunci pojavljajo, na primer, zgolj v poročilih o kriminalu? Ste že poročali, kako si poskušajo pomagati oz. kako se trudijo izboljšati svoja življenja? Jim v svojem poročanju niste omogočili, da bi odgovorili na morebitne pritožbe politikov ali lokalnih prebivalcev?

Pogosto se del poročanja o beguncih nanaša na kriminal. Pomembno je, da se pri pisanju dotaknete širšega konteksta. Kakšna je stopnja nezaposlenosti med begunci? Kakšne travme so prestali? Koliko otrok morajo nahraniti? To ne pomeni, da morate iskati opravičila za kriminalno dejavnost, vendar morate vsaj delno opisati obup, ki jih tare.

Prebijte nekaj časa v begunskem taborišču oz. zbirnem centru v svojem kraju oz. regiji in se pogovorite s čim več ljudmi. Napišite članek o tem, kaj vse ste videli. Kakšni so življenjski pogoji? V kakšnih prostorih živijo ljudje? Imajo tekočo vodo? Lahko njihovi otroci obiskujejo šolo? Kakšno hrano imajo na voljo?

Navežite stike z lokalnimi ali mednarodnimi nevladnimi organizacijami, ki delajo z begunci oz. zastopajo njihove interese. Poizvedite, kako in s čim jim pomagajo. Vprašajte jih, katera vprašanja v zvezi z begunci so trenutno pomembna v vašem okolju. Prosite jih, naj vam omogočijo, da preživite en dan z begunsko družino. Tako boste resnično razumeli, kakšno je njihovo življenje.

Poiščite vsaj enega begunca, ki se mu je posrečilo izkoptati iz teh težav. Kako si je našel zaposlitev? Pa bivališče? In hrano? Možnosti za šolanje otrok? Vprašajte ga, kako je prebrodil težke okoliščine in kaj bi lahko svetoval drugim družinam.

Predstavite begunca, ki se posveča izboljševanju življenj drugih ljudi v enakem položaju. Je kdo na kraju samem organiziral šolo? Če jo je, preživite dan v učilnici in opišite pouk. Ali kdo pomaga beguncem pri iskanju dela? Jim kdo pomaga pri iskanju sorodnikov, ki so jih izgubili v kaosu vojne in prevratov?

Napišite članek o psiholoških in drugih zdravstvenih problemih, s katerimi se begunci srečujejo med svojim vključevanjem v družbo. Povprašajte zdravnike, koliko beguncev tarejo posttravmatski stres in druge čustvene težave. So te motnje pogoste med begunci in kako se problemu posvečajo – ali ne posvečajo – pristojne osebe?

Naslednji članek kaže ksenofobni odnos nekaterih britanskih tiskanih glasil do beguncev in azilantov. Azilante, ki zaradi strašnih razmer v svojih deželah obupano iščejo nov dom zase in za svoje družine, prikazuje kot malopridneže, ki preprosto ne cenijo vsega, kar Britanija morda počne zanje. Bralec ne dobi nobene informacije s stališča pripornikov, razen citata predstavnika nevladne organizacije.

POGORIŠČE AZILANTSKE POLITIKE

Tako nam torej izkazujejo svojo hvaležnost: izgredniki zaneli požar, ki je naredil za 35 milijonov funtov škode. Prostori v izvrstnem, 100 milijonov funtov vrednem zbirnem centru ne bi mogli biti bolj luksuzni – prisilili za azil pa so ga vseeno požgali do tal.

Drhal je med poskusom množičnega pobega uničila dve razkošni krili centra, ki so ju odprli šele prejšnji mesec. S petintridesetimi milijoni funtov, kolikor znaša nastala škoda, bi lahko zgradili bolnišnico oz. najeli 1400 novih zdravnikov, 1500 policistov ali 2400 medicinskih sester. Poleg tega incident zbuja dvome o britanski politiki ravnanja s prosilci za azil.

Policijske enote za obvladovanje neredov, varnostniki in gasilci so se od 8. ure zvečer v četrtek do danes bojevali z ognjem in izgredniki v centru Yarl's Wood v Claphamu v Bedfordshiru.

Policisti še danes niso prepričani, koliko beguncev je na prostosti. Pogrešajo petnajst beguncev, dvanajst pa so jih aretirali. Vrata so odklenili z ukradenimi ključi. V neredih so bili ranjeni štirje priporniki, dva policista in častnik enote 4.

V centru biva 384 prosilcev za azil – večina jih čaka na deportacijo.

Center premore osem prostorov za molitev, deset učilnic z računalniki, delavnice in knjižnice s knjigami v štirideset jezikih, telovadnice, mize za biljard in prostore za ukvarjanje s športom. Priporniki so zaneli ogenj v administrativnem oddelku in z različnimi predmeti obmetavali varnostno osebje. Policija se je odzvala v nekaj minutah. Skupaj je bilo poklicanih dvesto policistov in dvajset gasilskih ekip. Neki varnostnik se je poškodoval, ko je skočil iz prvega nadstropja, da bi ušel plamenom. V neredih so bile razbite kamere postaje CCTV, posnetki pa so bili uničeni. Priporniki so, medtem ko je zgradba gorela, morda zaklenili štiri medicinske sestre v neko sobo. Potem je zagorelo v krilih C in D, ki sta popolnoma pogoreli. Policisti so izgrednike pregnali na prosto. Drugi krili, A in B – ki ležita na nasprotni strani ceste –, so izpraznili. Prebivalce bližnjih vasi so opozorili, naj zaklenejo hiše in

vrtno lope, v katere bi se lahko kdo skrnil.

Gasilski načelnik Clive Walsh je razkril, da uprava ni upoštevala nasvetov gasilske brigade, naj v center namesti pršilni sistem. Neredi naj bi se začeli, ko je morala neka petinpetdesetletnica vključena čakati na prevoz v bolnišnico.

Mike Gilmour, zagovornik kampanje proti dolgotrajnemu priporu, je dejal: »Priporniki so mi omenili, da je bila to kaplja čez rob, ki je sprožila nerede.«

Enota 4 je zanikala, da bi bila ženska vključena. Pripornike so včeraj premestili v druge centre.

THE SUN, 16. FEBRUAR 2002

KAJ JE V ČLANKU NAROBE?

Že naslovna vrstica označi pripornike za nehvaležneže, ki si pravzaprav zaslužijo tisto, kar jih je doletelo. S tem da podnaslov navaja znesek ocenjene škode, učinkovito obrača mnenje bralcev proti pripornikom.

Prva dva stavka nadaljujeta temo nehvaležnosti do širokosrčnih Britancev, ki pripornikom nudijo »luksuzne« prostore v »izvrstnem« centru z »razkošnjimi« krili.

Novinar bi moral razložiti, kdo in kako je ocenil nastalo škodo. Izračun, za kaj vse bi bilo mogoče nameniti takšno vsoto, je vsekakor učinkovita novinarska strategija, ki pa v tem primeru služi zgolj za podžiganje negativnega javnega mnenja proti proslcem za azil, saj jim nalaga odgovornost za pomanjkanje zdravnikov in medicinskih sester.

Glede na to, da čakajo na deportacijo, je nejasno, zakaj bi morali biti hvaležni Britaniji. Koristen bi bil tudi širši kontekstualni okvir – kdo so, od kod prihajajo in zakaj bežijo. Očitno ni novinar govoril niti z enim pripornikom o njegovem položaju ali o tem, v kakšnih pogojih mora živeti.

Je to tipičen primer ravnanja z ljudmi v zbirnem centru? Dokaj koristno bi bilo izvedeti več podrobnosti.

